

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2012. október 18.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — 98/59/EK irányelv — Munkavállalók védelme — Csoportos létszámcsökkentés — Hatály — Amerikai katonai támaszpont bezárása — A munkavállalók tájékoztatása és a velük folytatott konzultáció — A konzultációs kötelezettség keletkezési időpontja — A Bíróság hatáskörének hiánya”

A C-583/10. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Egyesült Királyság) a Bírósághoz 2010. december 13-án érkezett, 2010. december 6-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **United States of America**

és

Christine Nolan között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: R. Silva de Lapuerta, a harmadik tanács elnökeként eljárva, K. Lenaerts, Juhász E. (előadó), G. Arestis és J. Malenovský bírák,

főtanácsnok: P. Mengozzi,

hivatalvezető: L. Hewlett főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2012. január 18-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- Ch. Nolan képviseletében M. Mullins QC, és M. De Savorgnani barrister,
- az Európai Bizottság képviseletében J. Enegren, meghatalmazotti minőségben,
- az EFTA Felügyeleti Hatóság képviseletében F. Cloarec és X. Lewis, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2012. március 22-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: angol.

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1998. július 20-i 98/59/EK tanácsi irányelv (HL L 225., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 327. o.) 2. cikkének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a United States of America (Amerikai Egyesült Államok) és Ch. Nolan, az Egyesült Királyságban található amerikai katonai támaszpont polgári alkalmazottja közötti, a létszámcsökkentést megelőzően a személyzettel történő konzultációra vonatkozó, a 98/59 irányelvet átültető egyesült királyságbeli szabályozás szerinti kötelezettség tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 98/59 irányelv (3) és (4) preambulumbekzdése szerint:

„(3) [...] a konvergencia növekedése ellenére továbbra is vannak különbségek a Közösség tagállamaiban érvényben lévő rendelkezések között az elbocsátások gyakorlati megoldására és eljárásaira vonatkozóan, valamint azoknak az intézkedéseknek a tekintetében, amelyek az ilyen elbocsátások következményeit a munkavállalók számára enyhíteni hivatottak;

(4) [...] ezek a különbségek közvetlenül kihathatnak a belső piac működésére [...]”

- 4 Ezen irányelv (6) preambulumbekzdése kimondja:

„[...] az Európai Tanács 1989. december 9-én Strasbourgban megtartott ülésén tizenegy tagállam állam- és kormányfői által elfogadott, a munkavállalók alapvető szociális jogairól szóló közösségi charta 7. pontja első bekezdésének első mondatában [...] rögzíti:

»7. A belső piac megvalósításának a munkavállalók élet- és munkakörülményeinek javításához kell vezetnie az Európai Közösségben [...]«

[...]”

- 5 A 98/59 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerint az irányelvet nem kell alkalmazni a közigazgatási vagy a közjogi (vagy azokban a tagállamokban, amelyekben ezt a fogalmat nem ismerik, az azokkal egyenértékű hatósági) intézmények dolgozóira.

- 6 Ezen irányelv 2. cikke előírja:

„(1) Ha egy munkáltató csoportos létszámcsökkentéseket tervez, megállapodás kötése céljából megfelelő időben konzultációkat kezdeményez a munkavállalók képviselőivel.

(2) A konzultációk kiterjednek legalább a csoportos létszámcsökkentések elkerülésének vagy az érintett munkavállaló-létszám csökkentésének módjaira és eszközeire, valamint a következmények enyhítésére olyan kísérő szociális intézkedések alkalmazása révén, amelyek – többek között – az elbocsátott munkavállalók áthelyezéséhez vagy átképzéséhez nyújtott támogatásra vonatkoznak.

[...]

(3) Annak érdekében, hogy a munkavállalók képviselői konstruktív javaslatokat tehessenek, a munkáltatók a konzultációk során megfelelő időben:

- a) megadnak nekik minden, a tárgyra vonatkozó információt; továbbá
- b) írásban feltétlenül közlik velük:
  - i. a tervezett elbocsátások okait;
  - ii az elbocsátani kívánt munkavállalói kategóriák számát;
  - iii. a rendszerint alkalmazott munkavállalók számát és a munkavállalói kategóriákat;
  - iv. azt az időszakot, amely során a tervezett elbocsátásokat végre kívánják hajtani;
  - v. az elbocsátani kívánt munkavállalók kiválasztására javasolt ismérveket, amennyiben a nemzeti jogszabályok és/vagy a gyakorlat e jogot a munkáltatóra ruházzák;
  - vi. a nemzeti jogszabályokból és/vagy gyakorlatból következő végkielégítéstől eltérő, esetleges egyéb végkielégítés kiszámításának módszerét.

[...]”

7 Az említett irányelv 3. cikke előírja:

„(1) A munkáltató minden tervezett csoportos létszámcsökkentésről írásban értesíti az illetékes hatóságot.

[...]

Ez az értesítés tartalmazza a tervezett csoportos létszámcsökkentésre és a munkavállalók képviselőivel folytatott, a 2. cikk által előírt konzultációkra vonatkozó összes lényeges információt, és különösen az elbocsátás okait, az elbocsátandó munkavállalók létszámát, a rendszerint foglalkoztatott munkavállalók létszámát és azt az időszakot, amely során az elbocsátásokat végre kívánják hajtani.

[...]”

8 A 98/59 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése előírja:

„Az illetékes állami hatóságnak bejelentett tervezett csoportos létszámcsökkentések a felmondási időre vonatkozó egyéni jogokra irányadó rendelkezések sérelme nélkül legkorábban 30 nappal a 3. cikk (1) bekezdésében előírt értesítést követően léphetnek hatályba.

A tagállamok feljogosíthatják az illetékes állami hatóságot, hogy az előző albekezdésben előírt határidőt lerövidítse.”

9 Ezen irányelv 5. cikke szerint az irányelv nem korlátozza a tagállamoknak azt a jogát, hogy a munkavállalókra nézve kedvezőbb törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseket alkalmazzanak, vagy fogadjanak el, vagy a munkavállalókra nézve kedvezőbb kollektív szerződések alkalmazását engedélyezzék vagy segítsék elő.

Az Egyesült Királyság joga

10 Az Egyesült Királyságban a Trade Union and Labour Relations (Consolidation) Act 1992-t (a továbbiakban: 1992. évi törvény) tekintik a 98/59 irányelv átültetésének.

11 E törvénynek a konzultációs kötelezettségre vonatkozó 188. §-a előírja:

„(1) Ha a munkáltató egy munkahelyen 90 napon vagy annál rövidebb időszakon belül 20 vagy több munkavállaló elbocsátását javasolja, akkor a munkáltatónak konzultálnia kell az elbocsátásokról mindazon személyekkel, akik a javasolt elbocsátások vagy ezen elbocsátásokkal kapcsolatos intézkedések által érintett munkavállalók bármelyikének megfelelő képviselőjére jogosultak.

(1A) A konzultációt megfelelő időben el kell kezdeni, mégpedig:

(a) ha a munkáltató 100 vagy annál több munkavállalónak az (1) bekezdés szerinti elbocsátását javasolja, legalább 90 nappal,

(b) egyébként pedig legalább 30 nappal

az első elbocsátás végrehajtása előtt.

[...]

(2) A konzultációnak ki kell terjednie:

(a) az elbocsátások elkerülésének,

(b) az elbocsátani kívánt alkalmazottak száma csökkentésének, valamint

(c) az elbocsátások következményei enyhítésének módjaira, és annak során a munkáltató köteles a megfelelő képviselőkkel történő megállapodás elérésére törekedni.

[...]

[...]

(4) A konzultáció keretében a munkáltató köteles a megfelelő képviselőkkel írásban közölni:

(a) javaslatainak okait,

(b) az elbocsátani javasolt munkavállalók számát és kategóriáit,

(c) az e kategóriákba tartozó, a munkáltató által az érintett munkahelyen alkalmazott munkavállalók összlétszámát,

(d) az elbocsátani kívánt munkavállalók kiválasztásának javasolt módszerét,

(e) az elbocsátások végrehajtásának javasolt módszerét, kellő tekintettel a megállapodás szerinti eljárásra, ideértve azt az időszakot is, amely alatt az elbocsátások végrehajtására sor kerül, és

(f) az elbocsátásra kerülő munkavállalóknak járó végkielégítések (a jogszabályokból eredő kötelezettségektől eltérő) kiszámításának javasolt módszerét.

[...]

(7) Ha valamely különös esetben olyan sajátos körülmények állnak fenn, amelyek következménye, hogy ésszerűen nem írható elő a munkáltató számára, hogy teljesítse a (1A), (2) és (4) bekezdésben foglalt követelményt, a munkáltató, amennyire lehetséges, az e körülmények között ésszerűen megkövetelhető intézkedéseket köteles hozni az említett követelménynek való megfelelés érdekében. [...]"

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 12 Körülbelül 200 polgári alkalmazottat foglalkoztattak a Reserved Storage Activity amerikai katonai támaszponton (a továbbiakban: RSA katonai támaszpont) Hythe-ben (Egyesült Királyság), ahol vízi járműveket és más eszközöket javítottak. E személyzetet a Local National Executive Council [helyi nemzeti végrehajtó tanács] képviselte.
- 13 Az e katonai támaszpont működésére vonatkozó 2006 elején lefolytatott ellenőrzést követően, 2006. március 13-án jelentést nyújtottak be, amelyből kitűnt, hogy az említett támaszpont bezárására irányuló döntést hoztak. Ezen – az Egyesült Államokban a Secretary of the US Army által hozott, majd a Secretary of Defense (védelmi miniszter) által jóváhagyott – határozat szerint az RSA katonai támaszpont működését 2006 szeptemberének végével szüntetik meg.
- 14 Az említett határozatot az amerikai hatóságok 2006 áprilisának elején közzétették nem hivatalos úton az Egyesült Királyság katonai hatóságaival. Az RSA katonai támaszpont bezárását 2006. április 21-én hozta nyilvánosságra a sajtó. Az Egyesült Királyság Kormányát hivatalosan 2006. május 9-én tájékoztatták arról, hogy e támaszpontot 2006. szeptember 30-án visszaszolgáltatják neki.
- 15 Az amerikai hatóságok 2006 júniusában feljegyzést nyújtottak át a Local National Executive Council tagjainak, amely feljegyzésben az állt, hogy az említett támaszpont személyzetének valamennyi tagját el kell bocsátani. Egy, 2006. június 14-én tartott találkozón az amerikai hatóságok tájékoztatták e képviseleti szervet arról, hogy álláspontjuk szerint a konzultáció kezdő időpontja 2006. június 5-e.
- 16 A munkaszerződések felmondására vonatkozó formális döntést az amerikai hadsereg Mannheimben (Németország) található európai főparancsnokságán (USAEUR) hozták. Az elbocsátásról szóló értesítéseket 2006. június 30-án bocsátották ki, és azok a munkaviszony megszűnésének időpontjaként 2006. szeptember 29-ét vagy 30-át jelölték meg.
- 17 Ch. Nolan eljárást indított a United States of Americával szemben a Southampton Employment Tribunal [southamptoni munkaügyi bíróság] előtt, úgy érvelve, hogy az előbbi nem folytatott konzultációkat a személyzet képviselőivel. A felelősség tárgyában hozott ítéletben („liability judgment”) e bíróság megállapította, hogy a munkáltató nem folytatott konzultációkat az említett képviselővel, és helyt adott Ch. Nolan keresetének. A kártérítés tárgyában hozott ítéletben („remedy judgment”), az említett bíróság védelmi intézkedést fogadott el, amely minden olyan személyre kiterjedt, aki 2006. június 29-én az Egyesült Királyság állampolgára és az RSA katonai támaszpont polgári alkalmazottja volt.
- 18 A United States of America fellebbezett az Employment Appeal Tribunal [munkaügyi fellebbviteli bíróság] előtt, amely lényegében helybenhagyta az elsőfokú határozatokat.

- 19 A United States of America a Court of Appealhez (England & Wales) (Civil Division) fordult, amely – úgy ítélve meg, hogy a 98/59 irányelv rendelkezéseinek értelmezése szükséges az ítélethozatalához – akként határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Akkor keletkezik-e a munkáltatónak a csoportos létszámcsökkentésekre vonatkozó, a 98/59[...] irányelv szerinti konzultációs kötelezettsége, [...] amikor a munkáltató olyan stratégiai üzleti vagy üzemeltetési döntést tervez, amely előreláthatóan vagy elkerülhetetlenül csoportos létszámcsökkentéshez vezet, de ezt a döntést még nem hozta meg; vagy [...] csak akkor, amikor ezt a döntést már ténylegesen meghozták, és ennek folytán tervez létszámcsökkentéseket?”

A Bíróság hatásköréről

A Bíróság elé terjesztett észrevételek

- 20 A Bíróság felhívta az alapügyben részt vevő feleket, az Egyesült Királyság Kormányát, az Európai Bizottságot és az EFTA Felügyeleti Hatóságot, hogy írásban tegyék meg az arra vonatkozó észrevételeiket, hogy az alapügyben szóban forgóhoz hasonló, az Egyesült Királyság állampolgára és valamely harmadik állam, a jelen esetben a United States of America között fennálló munkaviszonyt megszüntető létszámcsökkentés a 98/59 irányelv hatálya alá tartozik-e, különösen az utóbbi irányelv 1. cikke (2) bekezdésének b) pontjára tekintettel.
- 21 E kérdésre adott válaszként Ch. Nolan azt állítja, hogy az Egyesült Királyság a 98/59 irányelv átültetésekor az átültető nemzeti szabályozás hatálya alá vonta a külföldi államok, ideértve a United States of America által foglalkoztatott munkavállalókat. Így az ilyen munkavállalók e nemzeti szabályozás hatálya alá tartoznak, függetlenül attól, hogy a 98/59 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerint ki vannak-e zárva az utóbbi irányelv hatálya alól.
- 22 Ch. Nolan a C-28/95. sz. Leur-Bloem-ügyben 1997. július 17-én hozott ítéletre (EBHT 1997., I-4161. o.) és a C-43/00. sz. Andersen og Jensen ügyben 2002. január 15-én hozott ítéletre (EBHT 2002., I-379. o.) hivatkozva úgy véli, hogy a Bíróság hatáskörrel rendelkezik a 98/59 irányelv értelmezésére akkor is, ha a helyzetet nem szabályozza közvetlenül az uniós jog, mivel az Egyesült Királyság jogalkotója, amikor átültette ezen irányelvet a nemzeti jogba, a belső jogszabályait az uniós joghoz igazította.
- 23 Ch. Nolan emlékeztet arra, hogy az alapügy kérdéseinek kényes jellegét elismerték a nemzeti bíróságok, valamint arra hogy a United States of America nem hivatkozott az azon a címen fennálló immunitására, hogy olyan államnak minősül, amelynek fellépései nem kérdőjelezhetők meg bíróság előtt, és arra, hogy nem hivatkozott az 1992. évi törvény 188. §-ának (7) bekezdése szerinti „sajátos [védelmi] körülményekre”. Ch. Nolan másodlagosan hozzáteszi, hogy munkaviszonya semmiképpen sincs kizárva a 98/59 irányelv hatálya alól, amennyiben nem „közigazgatási vagy [...] közjogi [...] intézmény” alkalmazottja volt, és az alapügyben sosem állították, hogy ez az eset állt volna fenn.
- 24 A United States of America megállapítja egyrészt, hogy a 98/59 irányelv (4) és (6) preambulumbekzdése szerint az a belső piac működésére vonatkozik, másrészt pedig ezen irányelv 1. cikke (2) bekezdésének b) pontjából világosan kitűnik, hogy nem érinti a létszámcsökkentés minden esetét. A United States of America szerint a 98/59 irányelvnek vagy az ezen irányelvet átültető nemzeti szabályozásnak az alapügyben történő alkalmazása összeegyeztethetetlen az említett irányelv egyértelmű megfogalmazásával, valamint a nemzetközi közjogi elvekkel, különösen a *ius imperii* elvével és a „nemzetközi udvariasság” („comity of nations”) elvével.

- 25 A United States of America ennél fogva úgy véli, hogy az olyan létszámcsökkentés, mint amilyen az alapügyben szerepel, nem tartozik a 98/59 irányelv hatálya alá, mivel e létszámcsökkentés valamely szuverén állam által egy katonai támaszpont bezárásával kapcsolatban elfogadott stratégiai döntés eredménye.
- 26 A Bizottságnak kétségei vannak a 98/59 irányelv jelen ügyre való alkalmazhatóságával kapcsolatban, mivel Ch. Nolan munkáltatója az Egyesült Államok hadserege, egy szuverén állam megtestesítője volt. A Bizottság hangsúlyozza azonban, hogy a katonai támaszpont bezárása bírhat ugyanazon hatással a támaszpont polgári alkalmazottaira, mint valamely üzleti vállalkozás bezárására vonatkozó döntés.
- 27 A Bizottság álláspontja szerint a munkavállalók jogainak védelme területén a koherens megközelítés érdekében a 98/59 irányelvet és a munkavállalók jogainak a vállalkozások, üzletek vagy ezek részeinek átruházása esetén történő védelmére vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2001. március 12-i 2001/23/EK tanácsi irányelvet (HL L 82., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 4. kötet, 98. o.) úgy kell értelmezni, hogy hatályuk megegyezik. A munkavállalók jogainak a vállalkozások, üzletek és ezek részeinek átruházása esetén történő védelmére vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1977. február 14-i 77/187/EGK tanácsi irányelv (HL L 61., 26. o.) helyébe lépő 2001/23 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének c) pontjára és a C-108/10. sz. Scattolon-ügyben 2011. szeptember 6-án hozott ítélet (EBHT 2011., I-7491. o.) 56. és 57. pontjára hivatkozva a Bizottság állítja, hogy mind a 98/59 irányelv, mind pedig a 2001/23 irányelv köztulajdonban álló, gazdasági tevékenységet folytató vállalkozásokra alkalmazandó, azonban nem alkalmazható közigazgatási szervek átszervezésére vagy a közigazgatási funkcióknak a közigazgatási szervek közötti átadására.
- 28 A Bizottság megállapítja, hogy alapvetően stratégiai okokból döntött a United States of America az RSA katonai támaszpont bezárásáról, és az ott dolgozó polgári alkalmazottak elbocsátásáról. Mivel e létszámcsökkentések valamely hatóság igazgatási átszervezésből eredő döntését jelentik, a Bizottság álláspontja szerint nem lehet kiterjeszteni a 98/59 irányelvben előírt védelmet az érintett munkavállalókra, még ha meg is állapíthatjuk, hogy gazdasági tevékenységet folytattak. A Bizottság ebből azt a következtetést vonja le, hogy az alapügyben szóban forgó létszámcsökkentés nem tartozik a 98/59 irányelv hatálya alá.
- 29 Az EFTA Felügyeleti Hatóság úgy érvel, hogy az Employment Appeal Tribunal megítélése szerint az Egyesült Királyság azt választotta, hogy a 98/59 irányelvet akként ülteti át, hogy annak hatálya alól nem zárja ki az ezen irányelv 1. cikke (2) bekezdésének b) pontjában érintett közigazgatási vagy közjogi intézményekben dolgozókat, és emlékeztetett arra, hogy az említett irányelvet átültető szabályozásra vonatkozóan számos eljárást indítottak a közigazgatási vagy a közjogi intézmények alkalmazottait képviselő szakszervezetek. Az EFTA Felügyeleti Hatóság hozzáteszi, hogy a kérdést előterjesztő bíróság megállapította, hogy a United States of Americát képviselő ügyvéd elismerte, hogy a 98/59 irányelv hatályának az ezen irányelv 1. cikkének (2) bekezdésében előírt korlátozása nem terjed ki a külföldi szuverén állam munkavállalóira.
- 30 Az EFTA Felügyeleti Hatóság szerint értelmezhető úgy a 98/59 irányelv 1. cikkének (2) bekezdése, hogy kizárólag a tagállamok közigazgatási vagy közjogi intézményeire hivatkozik, és így a hatály e korlátozása nem alkalmazandó a harmadik államok közigazgatási vagy közjogi intézményeire. E megközelítés azon a logikán alapul, amely szerint – bár a tagállamok a 98/59 irányelvben előírt védelemhez hasonló védelmet biztosítanak a közalkalmazottak számára – nem biztos, hogy a harmadik államok joga ilyen védelmet biztosít hasonló körülmények között.
- 31 Emellett az EFTA Felügyeleti Hatóság szerint a C-297/88. és C-197/89. sz., Dzodzi egyesített ügyekben 1990. október 18-án hozott ítélet (EBHT 1990., I-3763. o.) 36. és 37. pontjából kitűnik, hogy a jelen ügyben a Bíróság hatáskörrel rendelkezik az előzetes döntéshozatal tekintetében, mivel az Egyesült Királyság jogalkotója a 98/59 irányelvet alkalmazza a közigazgatási intézmények dolgozóira az ezen irányelvet átültető nemzeti szabályozás révén, így biztosítva főszabály szerint az utóbbiaknak a

magánszektor dolgozóival azonos védelmét. E feltételek mellett az EFTA Felügyeleti Hatóság álláspontja szerint az alapügyben szóban forgó létszámcsökkentés a 98/59 irányelv hatálya alá tartozik, és – még ha e létszámcsökkentés ki is lenne zárva ezen irányelv hatálya alól – a Bíróságnak a jelen ügy körülményeire tekintettel válaszolnia kellene az említett irányelv értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdésre.

A Bíróság válasza

- 32 Azon kérdés megválaszolása érdekében, hogy az olyan létszámcsökkentés, mint amilyen az alapügyben szerepel – amely valamely tagállam állampolgára és valamely harmadik állam között fennálló munkaviszonyt szüntet meg az utóbbi állam e tagállam területén lévő katonai támaszpontjának bezárását követően – a 98/59 irányelv hatálya alá tartozik-e, először is értelmezni kell az ezen irányelv 1. cikke (2) bekezdése b) pontjának szövegét.
- 33 E rendelkezés értelmében, amely a 98/59 irányelv hatálya alóli kivételt ír elő, az utóbbi irányelv nem alkalmazható a közigazgatási vagy a közjogi (vagy azokban a tagállamokban, amelyekben ezt a fogalmat nem ismerik, az azokkal egyenértékű hatósági) intézmények dolgozóira.
- 34 Mivel a hadsereg közigazgatási intézmény vagy hasonló szerv alá tartozik, a 98/59 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének b) pontjából világosan kitűnik, hogy a katonai támaszpont polgári alkalmazottaira kiterjed az ezen irányelvben előírt kizárás.
- 35 Másodszer meg kell állapítani, hogy ezen értelmezést megerősíti ezen irányelv célja és szerkezete.
- 36 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 98/59 irányelvet megelőzte a csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1975. február 17-i 75/129/EGK tanácsi irányelv (HL L 48., 29. o.), és többek között a 98/59 irányelv egyik szerepe ezen irányelv egységes szerkezetbe foglalása volt.
- 37 A 75/129 irányelvre vonatkozó jogalkotási eljárás során a Bizottság a csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1972. november 8-i tanácsi irányelvjavaslatában (COM(72) 1400) bemutatta azon körülményeket, amelyek szükségessé tették az e területre vonatkozó szabályozást. A Bizottság különösen azt állapította meg, hogy a létszámcsökkentés esetében a munkavállalók védelmére vonatkozó területen fennálló jelentős eltérések közvetlen hatással bírnak a közös piac működésére, mivel a vállalkozásokat befolyásoló, eltérő versenyfeltételeket teremtenek, amikor azok álláshelyeket hoznak létre.
- 38 Emellett meg kell állapítani, hogy a 98/59 irányelvet az EK-Szerződés 100. cikke (jelenleg EK 94. cikk) alapján fogadták el, amely lehetővé teszi a tagállamok közös (belső) piac megteremtését vagy működését közvetlenül érintő szabályozásainak a közelítését.
- 39 A 98/59 irányelv által követett célkitűzést illetően meg kell azt is állapítani, hogy – amint az annak (4) és (6) preambulumbekkezdéséből kitűnik – ezen irányelv a munkavállalók védelmének és a belső piac működésének a javítására irányul.
- 40 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a 98/59 irányelv a belső piacra vonatkozó szabályozás részét képezi.
- 41 Márpedig, még ha a hadsereg mérete és működése bizonyára befolyásolja is az adott tagállam munkaerőhelyzetét, azokra nem vonatkoznak a belső piacra vagy a vállalkozások közötti versenyre vonatkozó megfontolások. Így, amint azt a Bíróság már megállapította, főszabály szerint ki vannak

zárva a gazdasági tevékenység minősítésből azon tevékenységek, amelyek – mint a nemzeti védelem – a hatósági jogkör gyakorlásába tartoznak (lásd a fent hivatkozott Scattolon-ügyben hozott ítélet 44. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 42 Ami az EFTA Felügyeleti Hatóság véleményét illeti, amely szerint lehet úgy értelmezni a 98/59 irányelv 1. cikkének (2) bekezdését, hogy az kizárólag a tagállamok közigazgatási intézményeit érinti, a harmadik államokét pedig nem, elegendő megállapítani, hogy e rendelkezés szövege egyáltalán nem tesz ilyen különbséget a tagállamok és a harmadik államok között.
- 43 Meg kell tehát állapítani, hogy a 98/59 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének b) pontjában előírt kizárás alapján valamely katonai támaszpont személyzetére vonatkozó létszámcsökkentés semmi esetre sem tartozik ezen irányelv hatálya alá, attól függetlenül, hogy harmadik államhoz tartozó katonai támaszpontról van-e szó, vagy sem. E feltételek mellett nem kell külön figyelembe venni azt a körülményt, amely szerint a jelen esetben harmadik államhoz tartozó katonai támaszpontról van szó, amely kérdésnek nemzetközi jogi vonatkozásai vannak (lásd ebben az értelemben valamely harmadik állam nagykövetsége személyzete alkalmazásának vonatkozásában a C-154/11. sz. Mahamdia-ügyben 2012. július 19-én hozott ítélet 54–56. pontját).
- 44 Ch. Nolan és az EFTA Felügyeleti Hatóság szerint, még ha az alapügyben szóban forgó helyzet nem is tartozik a 98/59 irányelv hatálya alá, a Bíróság a jelen esetben hatáskörrel rendelkezik az előzetes döntéshozatal tekintetében, mivel a nemzeti jogalkotó az irányelvet átültető nemzeti szabályozás révén alkalmazza a közigazgatási intézmények alkalmazottaira ezen irányelvet.
- 45 A Bíróság már több alkalommal kimondta, hogy hatáskörrel rendelkezik az uniós jogi rendelkezésekre vonatkozó, előzetes döntéshozatal iránti kérelmekről való döntésre olyan helyzetekben, amikor az alapeljárás tárgyát képező tények nem tartoznak ugyan az uniós jog hatálya alá, de e jog rendelkezéseit a nemzeti jog a tartalmukra való hivatkozással alkalmazandóvá teszi (lásd ebben az értelemben a C-482/10. sz. Cicala-ügyben 2011. december 21-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-14139. o.] 17. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 46 A Bíróság ugyanis már úgy ítélte meg, hogy ha valamely nemzeti szabályozás az érintett uniós jogi aktus hatálya alá nem tartozó helyzetekre adott megoldásaiban összhangban van az említett aktussal adott megoldásokkal, létezik bizonyos uniós érdek, hogy a jövőbeli eltérő értelmezések megakadályozása érdekében egységesen értelmezzék az ezen aktusból átvett rendelkezéseket (lásd ebben az értelemben a C-310/10. sz. Agafitei és társai ügyben 2011. július 7-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-5989. o.] 39. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 47 Így igazolt az, hogy a Bíróság uniós jogi rendelkezéseket értelmezzon olyan helyzetekben, amelyek nem tartoznak az uniós jog hatálya alá, ha e rendelkezéseket a nemzeti jog közvetlenül és feltétel nélkül alkalmazhatóvá tette az ilyen helyzetekre, az ilyen helyzetek és az uniós jog hatálya alá tartozó helyzetek azonos módon történő kezelésének biztosítása érdekében (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Cicala-ügyben hozott ítélet 19. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 48 E feltételek mellett meg kell vizsgálni, hogy az alapügyben szükséges-e a 98/59 irányelv Bíróság általi értelmezése, amiatt, hogy kellően pontos információkból az tűnik ki, hogy az említett irányelv rendelkezéseit a nemzeti jog közvetlenül és feltétel nélkül alkalmazhatóvá tette az olyan helyzetekre, mint amilyenek ebben az ügyben szerepelnek, amelyek nem tartoznak ezen irányelv hatálya alá.
- 49 E tekintetben kitűnik az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból, hogy ha a United States of America az alapeljárás előzetes szakaszában úgy döntött volna, akkor szuverén államként hivatkozhatott volna az immunitására, és elkerülhette volna az alapeljárás folytatását.

- 50 Hozzá kell tenni, hogy a kérdést előterjesztő bíróság szerint az 1992. évi törvény 188. §-ának (7) bekezdése szerint harmadik állam hivatkozhat „sajátos körülményekre” („special circumstances”), amelyek okán e harmadik állam az 1992. évi törvény 188. §-ának (1A), (2) és (4) bekezdése értelmében nem köteles csoportos létszámcsökkentések esetében a kötelező konzultációkat lefolytatni.
- 51 Ebből következik, hogy az ügy iratanyaga nem tartalmaz kellően pontos, olyan információkat, amelyek szerint a nemzeti jog automatikusan alkalmazhatóvá tette a 98/59 irányelvben foglalt megoldásokat olyan helyzetben, mint amilyen az alapügyben szerepel.
- 52 Ennélfogva nem állapítható meg, hogy a 98/59 irányelvnek az előterjesztett kérdéssel érintett rendelkezéseit mint ilyeneket közvetlenül és feltétlenül alkalmazhatóvá tette a nemzeti jog az olyan helyzetre, mint amilyen az alapügyben szerepel.
- 53 Nem vitatott, hogy uniós érdek az uniós aktus valamely rendelkezése és az e rendelkezést átültető, és azt az ezen aktus hatályát meghaladóan alkalmazhatóvá tévő nemzeti jog értelmezéseinek egységességre ügyelni.
- 54 Mindazonáltal nem ez az eset áll fenn, ha – mint az alapügyben – valamely uniós aktus kifejezetten kizár valamely esetet a hatálya alól.
- 55 Ha ugyanis az uniós jogalkotó egyértelműen hivatkozik arra, hogy az általa elfogadott aktus nem alkalmazandó valamely meghatározott területen, legalábbis az esetleges új uniós szabályok elfogadásáig lemond az e kizárt területre vonatkozó jogszabályok egységes értelmezéséről és alkalmazásáról.
- 56 Így nem erősíthető meg, illetve nem feltételezhető ahhoz fűződő bizonyos uniós érdek létezése, hogy egységesen értelmezzék az uniós jogalkotó által elfogadott aktus rendelkezéseit egy olyan területen, amelyet az uniós jogalkotó ezen aktus hatálya alól kizárt.
- 57 A fenti megfontolások összességéből következik, hogy a Court of Appeal által előterjesztett kérdés tárgyára tekintettel a Bíróság nem rendelkezik hatáskörrel e kérdés megválaszolására.

A költségekről

- 58 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

Az Európai Unió Bírósága nem rendelkezik hatáskörrel a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Egyesült Királyság) 2010. december 6-i határozatában előterjesztett kérdés megválaszolására.

Aláírások